

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2847

Vragen van het lid **Markuszower** (PVV) aan de Minister voor Rechtsbescherming over *het bericht «Ongelooflijk dat tbs'ers in dorp rondlopen»* (ingezonden 22 maart 2019).

Antwoord van Minister **Dekker** (Rechtsbescherming) (ontvangen 29 mei 2019)
Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2018–2019, nr. 2299.

Vraag 1

Kent u het bericht «Ongelooflijk dat tbs'ers in dorp rondlopen»?¹

Antwoord 1

Ja, ik heb kennisgenomen van het bericht.

Vraag 2

Klopt het dat tbs'ers tegen de afspraken in vrij rondlopen in de gemeente Albrandswaard?

Antwoord 2

Nee, er is geen sprake van schending van gemaakte afspraken met de gemeente Albrandswaard. Het is tbs-gestelden van Forensisch Psychiatrisch Centrum (FPC) De Kijvelanden toegestaan om in het kader van hun onbegeleid verlof naar het metrostation nabij FPC De Kijvelanden te lopen. Dit onbegeleid verlof vindt uitsluitend plaats na afweging van de risico's en volgt op de fase van begeleid verlof. Tussen FPC De Kijvelanden en het metrostation moeten de tbs-gestelden de kortste route nemen. Verder wordt de tbs-gestelden geen verlof toegestaan – in de vorm van sociaal verlof, werk en recreatie – in de omgeving van de kliniek. De afspraken met de gemeente Albrandswaard zijn bijzonder; in de meeste gemeenten is de bewegingsvrijheid ruimer.

Vraag 3

Deelt u de mening dat het loslaten van tbs'ers in de maatschappij een onacceptabel risico is voor de veiligheid van Nederland, waar u verantwoordelijk voor bent? Zo nee, waarom niet?

¹ AD, 20 maart 2019

Vraag 4

Wanneer gaat u nou eens inzien dat de veiligheid van de samenleving prevaleert boven de belangen van de meest gestoorde en gevaarlijke criminelen van Nederland?

Antwoord 3 en 4

De tbs-maatregel heeft het beschermen van de samenleving tot doel. In het kader van de tbs-maatregel wordt de stoornis, die een rol heeft gespeeld bij het begane delict, behandeld door middel van een intensief traject. Onlosmakelijk onderdeel van de tbs-maatregel is het op verantwoorde wijze geleidelijk terugbrengen van de tbs-gestelde in de maatschappij. Verlofverlening vindt zorgvuldig en stapsgewijs plaats en wordt alleen toegestaan indien dat veilig wordt geacht. Daarbij worden incidenten altijd geëvalueerd, en waar nodig worden interne protocollen of de behandeling hierop aangepast.

Vraag 5

Deelt u de mening dat tbs de maatschappij helemaal niet veiliger maakt zoals u altijd beweert, aangezien één op de vijf tbs'ers na zijn vrijlating weer een misdrijf pleegt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Nee. De tbs-maatregel is het beste antwoord op mensen die ten tijde van het plegen van een ernstig strafbaar feit een psychische stoornis hebben en een gevaar voor de samenleving vormen. Een tbs-gestelde kan zo lang als nodig worden behandeld ter voorkoming van recidive, om zo de samenleving te beschermen. Wanneer bij een tbs-gestelde het recidiverisico na lange behandeling onvoldoende is afgenomen is een plaatsing in de Landelijk Forensische Psychiatische Zorg (voorheen: longstay) een mogelijkheid. Het percentage recidivisten na tbs met verpleging van overheidswege is met 18,8 procent het laagst van alle groepen die forensische zorg hebben ontvangen.² Ter vergelijking: recidive onder ex-gedeteneerden is 45,3 procent.³ Daar komt bij dat het in de meeste gevallen niet gaat om tbs-waardige delicten. Van de tbs-gestelden pleegt 8,4 procent binnen twee jaar na uitstroom een tbs-waardig delict.

Vraag 6

Bent u bereid een einde te maken aan de verlofregeling voor tbs'ers?

Vraag 7

Bent u bereid ervoor te zorgen dat deze tbs-kliniek per direct stopt met het vrij rond laten lopen van tbs'ers in de gemeente Albrandswaarde? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6 en 7

Nee, verlof is een essentieel onderdeel van de tbs-behandeling. Zoals eerder aangegeven in antwoord op vragen van uw Kamer liggen aan elke verlofbeslissing adviezen ten grondslag van de behandelende kliniek en het onafhankelijke Adviescollege Verloftoetsing TBS (AVT).⁴ De adviezen zijn gebaseerd op wetenschappelijk onderbouwde risicotaxatie-instrumenten. De belangrijkste vraag die het AVT dient te beantwoorden, is of het toekennen van verlof aan een tbs-gestelde verantwoord is. Een negatief AVT-advies is bindend. De gemeente Albrandswaard en de kliniek hebben afspraken gemaakt over de invulling van de verlofruimte in die gemeente. Zij zijn het beste op de hoogte van de lokale situatie en goed in staat om daar sluitende afspraken over te maken. Ik vind het niet nodig om in afspraken tussen de gemeente en de kliniek te treden. Inmiddels heeft er constructief overleg plaatsgevonden tussen de gemeente, enkele bewoners van de gemeente en de kliniek. De in het verleden gemaakte afspraken zijn bevestigd en toegelicht. Een vervolgoverleg vindt plaats voor de zomer.

² Bron: recidive na forensische zorg, 22 januari 2019, Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC).

³ Bron: Factsheet *Recidive onder justitiabelen in Nederland(2017-5)*, WODC.

⁴ Zie Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2018–2019, nr. 219

Vraag 8

Bent u bereid een overzicht van alle incidenten met tbs'ers van De Kijvelanden in de afgelopen vier jaar naar de Kamer te sturen?

Antwoord 8

Uit cijfers van De Kijvelanden ten aanzien van de periode 2015 tot en met 2018 blijkt dat twaalf maal sprake was van een onttrekking tijdens onbegeleid of transmuraal verlof.⁵ In deze periode heeft één tbs-gestelde een strafbaar feit gepleegd gedurende zijn onttrekking. Dit feit vond plaats buiten de gemeente Albrandswaard. Tijdens de overige onttrekkingen hebben zich voor zover bekend geen strafbare feiten voorgedaan.

⁵ Bij transmuraal verlof gaat de tbs-gestelde buiten de beveiligde zone van de kliniek wonen. Hij woont dan zelfstandig, in een Regionale Instelling voor Beschermd Wonen (RIBW) of een psychiatrische instelling. De tbs-kliniek blijft de betrokkene op afstand begeleiden.